

El gran salt de les dones catalanes al mercat laboral

Són 42.000 les qui han decidit d'incorporar-se a l'activitat el quart trimestre del 2018, segons l'EPA

Per: [Jordi Goula](#)

Sense cap mena de dubte la sorpresa de l'Enquesta de Població Activa (EPA) del quart trimestre del 2018 ha estat precisament el fort creixement de la població activa a Catalunya. Han estat més de 45.000 els qui han decidit d'incorporar-se al mercat laboral en aquest període. La xifra pot sorprendre més si tenim present que ha passat a l'estat espanyol, on ha baixat d'unes 30.000. I la sorpresa següent –i potser més gran– arriba quan ens adonem que, a Catalunya, de la xifra total esmentada, 42.000 són dones, la qual cosa significa un augment molt fort i inusual del 2,3% trimestral. Penseu que, si continuessin a aquest ritme, seria d'un 10% anual.

Qui són? D'on surten? Malauradament, la informació que en dona l'EPA no ens permet d'anar gaire més lluny, perquè els encreuaments d'estadístiques no ens ho permeten. Ara, alguna cosa més enllà, sí que la podem esbrinar, amb dues reserves molt importants que cal aclarir immediatament. La primera és la fiabilitat de la xifra. O ens la creiem o no ens la creiem, però en aquest cas no tenim cap mena de referència addicional amb què la puguem comparar. Recordem que com a 'població activa' l'EPA es refereix a 'totes aquelles persones de setze anys o més que durant la setmana de referència (l'anterior a la qual correspon de realitzar l'entrevista segons el calendari de l'enquesta) satisfan les condicions necessàries per a ser incloses entre les persones ocupades o desocupades'. I, afegeixo, que la seva evolució se sol emprar com

un dels indicadors principals de la salut econòmica i el benestar d'una nació. La segona reserva és que treballem amb diferències de saldos, la qual cosa no vol dir que necessàriament siguin les mateixes persones les qui passen d'una qualificació a una altra en el trimestre, sinó que, en aquest cas, podem dir-ne només que són dones.

Butlletí de notícies de VilaWeb

La pregunta immediata és d'on vénen. Una font possible és la de dones que estaven a casa i que han volgut fer el pas al mercat laboral. Aquestes persones, a l'EPA hi figuren com a inactives, un capítol que engloba els estudiants, jubilats, els qui es dediquen a les feines de casa, incapacitats permanents i més situacions. Val a dir que les dues últimes són les menys importants, car a Catalunya ara són en conjunt un 9%, mentre que els jubilats són el 56%, els estudiants el 15% (recordem que parlem de persones de més de setze anys) i les dedicades exclusivament a les feines de casa un 20%. Aquestes últimes són una mica menys de mig milió. Doncs bé, s'escau que al quart trimestre aquest grup presenta una baixada de 46.000, una xifra molt semblant a les 45.000 que han decidit de treballar. Cal suposar que una majoria són dones, però surten totes d'aquí?

De moment, podem saber que, de les 42.000 que diuen haver fet el pas, al quart trimestre n'hi ha 3.000 de noves ocupades i 39.000 de noves aturades. I que d'aquestes 3.000 (exactament 2.800), 2.500 són joves de setze a vint-i-nou anys. Precisament aquesta entrada tan forta al món laboral sense haver trobat feina ha fet que la taxa global d'atur hagi pujat del 10,6% del tercer trimestre al 11,75% del quart. I, en particular, la taxa d'atur femení ha pujat més, perquè ha passat del 10,8% al 12,7%, respectivament (contra el pas del 10,5% al 10,9% del masculí). Recordem, sobretot, això que acabem de dir, que les unes i les altres no han de ser les mateixes.

I a partir d'aquí, els encreuaments d'estadístiques amb el sexe que es fan públics s'han acabat. De tota manera, a la vista que, dels 45.000 nous actius, 42.000 siguin dones, les dades globals de què es disposa ens poden dir molt aproximadament la idiosincràsia d'aquestes dones. La primera és que un percentatge molt elevat és de Barcelona i, a certa distància, de Lleida, mentre que a Girona i Tarragona les xifres són negatives. És a dir, que són més les qui han decidit de fer el pas a l'inrevés. Quant al sector preferit, és el dels serveis per majoria molt absoluta.

Un altre aspecte interessant és de veure quantes són d'aquí i quantes de fora. Doncs la veritat és que pràcticament el 50% són nacionals i el 50% estrangeres, la qual cosa, atesa la predominança de les primeres en la població general, vol dir que, en termes relatius, són les estrangeres les qui han decidit amb molta més empenta de fer el pas de treballar fora de casa.

En definitiva, és una molt bona notícia –dins una EPA de resultats mediocres, tot s'ha de dir– el pas que han fet les dones, encara que a curt termini penalitzi la taxa d'atur. Amb aquesta decisió, la taxa d'activitat (persones que treballen o volen treballar a partir de setze anys) ha passat del 55,7% al 56,8% entre les dones, un augment que és molt significatiu i positiu. Perquè en copseu la importància, penseu que la taxa femenina catalana es gairebé 4 punts percentuals per sobre la mitjana de l'estat espanyol, mentre que la masculina és superior només de 2,5. Quant als motius que poden haver induït a fer aquest pas, amb l'EPA és impossible de saber, si bé n'hi ha dos que semblen molt probables. El primer és que l'activitat econòmica més important que genera més moviment en el mercat laboral hagi fet decidir a dones fins ara desanimades. I el segon, que la precarietat i baixos ingressos del cap de família (més importants en els estrangers) les hagin animat a fer l'empenta final.